

Jord. De Folk, der arbejde derfor, ere meget energiske og store Agitatorer, og de tro virkelig paa, at en saadan Skat ikke blot teoretisk, men ogsaa praktisk er mulig. De love os, at naar vi gennemførte den, skulde vi slet ikke komme til at mangle Penge, vi skulde faa rigelig til al Ting. Foreløbig tror jeg nu ikke, at der vil blive Tale om at gaa nogen af de Veje, vi ville blive ved det, vi nu have, og ogsaa fremtidig tage største Delen gennem de indirekte Skatter og en Del gennem de direkte. Men naar vi alligevel ønske, at Skatten efterhaanden skal komme til at hvile der, hvor man har bedst Raad til at bære den, skulle vi bestræbe os for at faa Nedgang i de indirekte Afgifter og Opgang i de direkte. I Forbindelse dermed staar Tanken om Værditold. Den har jo til Hensigt at gøre de kostbarere Varer dyrere, de, der købes og bruges af de mere velhavende, og i tilsvarende Grad at gøre de simple og tunge Varer billigere i Told. Det oplyses i et Bilag, hvorledes dette Forslag gaar videre i Retning af Værditold end noget tidligere, og denne Bestræbelse kan jeg kun billige, og jeg tror ogsaa, at det, saaledes som det praktisk har givet sig Udslag i Forslaget, vil faa nogen Betydning, særlig med Hensyn til Fodtøj og maaske for en Del Metalvarer. Derimod stiller jeg mig noget mere tvivlende overfor Tobakken. Jeg var i sin Tid Medlem af Toldkommissionen og har en meget levende Erindring om, hvorledes man der drøftede Muligheden af en Værditold paa Tobak, men efter indgaaende Undersøgelser og Besøg hos de største Fabrikker kom man til det Resultat, at det ikke vilde være muligt, i alt Fald ikke hensigtsmæssigt. Nu er man gaaet til delvis Værditold paa Tobak. Den højtærede Minister sagde i det andet Ting, at naar han havde valgt Tobakken, var det, fordi det var en Vare, paa hvilken Tolden var bleven stærkt forhøjet, og han syntes derfor, at det var rigtigt at afbalancere Forhøjelsen saa meget, som det kunde ske gennem en Værditold. Jeg er ikke sikker paa, at jeg vilde have gjort det samme, hvis jeg havde været Finansminister. Jeg tror ikke, at det, at Halvdelen af Tolden paa Tobak betales efter Vægt og Halvdelen efter Værdi, vil have stor Virkning. Derimod er der en Virkning, som sikkert vil komme, nemlig den, at Forbrugerne ville i det hele taget mærke en følelig Forhøjelse af Tobaksprisen, og saa ville de maaske ræsonnere som saa: Det er altsaa de Frugter, som vi kunne vente os af Værditolden! Det vil sikkert

ikke virke som et godt Agitationsmiddel for en fremtidig Udvidelse af Værditolden.

De gamle Vanskeligheder med Kompensationen mener jeg, at vi ved denne Lejlighed omtrent kunne se bort fra. Der er ganske vist faldet Ytringer fra forskellige Side desangaaende. Nogle have ment, at Nedgangen var for stor. Jeg tror dog, at der meget vel paa Rigsdagen kan samles et Flertal for den Nedgang i Statens Indtægter, som disse Love medføre, og som Finansministeren har accepteret. Den største Vanskelighed vil nok komme, naar vi naa til Spørgsmaalet om, hvorledes den Del, der skal Kompensation for, skal tilvejebringes; men først vil jeg dog tillade mig at gøre et Par Bemærkninger om Sukkeret. Jeg vil sige, at jeg er ikke trængt til Bunds i dette Forhold, og jeg har en levende Følelse af, at mange af Tingets Medlemmer heller ikke ere det. Det synes i det hele, som om denne Sag endnu ikke er tænkt til Ende. Den højtærede Finansminister har jo ogsaa erklæret sig villig til at forhandle om visse Enkeltheder. Det i og for sig vanskelige Spørgsmaal er jo blevet vanskeligere ved, at man har forladt den gamle Form for Beskatning og er gaaet over til at beskatte efter Sukkerindhold. Vi have nu hørt en grundig og udførlig Redegørelse derfor af det ærede Medlem for Falster (Tesdaupf), men jeg maa tilstaa, at jeg alligevel ikke er kommen til Bunds deri. Jeg har dog det Indtryk, at den foreslaaede Nedsættelse ikke er for stor. Men jeg har ogsaa det Indtryk, at den forholdsvis vil komme til at ramme Roedyrkerne mere end Fabrikkerne. Det hænger jo sammen med, at der er fleraarige Kontrakter mellem dem og Fabrikkerne. Hvis disse Kontrakter ikke eksisterede, vilde jeg ikke have haft nogen Betænkning. Saa vilde Roedyrkerne kunne have værget deres Interesser, og skulde det vise sig, at Fabrikkerne toge uforholdsmæssig meget af den Beskyttelse, der var tilbage, kunde Roedyrkerne sige: Nej, vi ville ikke dyrke Sukkerroer. Jeg tror i det hele ikke paa, at Herligheden ved at dyrke dem er saa overmaade stor i Sammenligning med at dyrke andre Ting. Det kan være, at der er noget mere Fordel derved nede paa Lolland, hvor de have dyrket dem i mange Aar og sikkert ere saa vidt fremme, som de overhovedet kunne komme. For Fyns Vedkommende har jeg den Opfattelse, at Roedyrkerne ikke vilde græde den Dag, de kunde forlade Sukkerroerne og udelukkende kaste sig over Foderroer. Hele Udviklingen gaar